

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316212469
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316212469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, U., zastúpený: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, o zaplatenie 1.672,56 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 17C/306/2016 - 244 zo dňa 5. februára 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.672,56 eura s 5,05% s úrokom z omeškania od 09.12.2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 82 ods. 1 písm. d), ods. 2, ods. 3 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, § 19 zák. č. 142/2000 Z.z. o metrologii, vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Vecne argumentoval tým, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na odbernom mieste žalovaného v období od 19.01.2014 do 11.08.2014 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii; takýto odber zemného plynu je podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike považovaný za neoprávnený odber. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) bolo potvrdené aj znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška č. 681/PL-2014 zo dňa 12.11.2014. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 1.672,56 eura, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou a vyfakturovaná žalovanému faktúrou č. 9000190281 zo dňa 24.11.2014, splatnej dňa 08.12.2014, znejúcej na sumu vo výške 1.672,56 eura. Žalobca listom zo dňa 20.11.2014 vyzval žalovaného na úhradu vyfakturovanej sumy za neoprávnený odber zemného plynu. Žalovaný faktúru neuhradil, no ani nenamietal nesprávnosť výpočtu (resp. chyby vo výpočte) výšky škody podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike (v procesnej obrane sa zaoberal len právnym posúdením vzniku škody podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike) a nespochybnil ani poškodenie plomby.

3. V prejednávanej veci ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa za vzniknutú škodu a aj s dôrazom na to, že meradlo spotreby zemného plynu sa nachádza na súkromnom pozemku žalovaného, ex lege za akúkoľvek neoprávnenú manipuláciu s ním zodpovedá odberateľ. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR zaoberajúcou sa problematikou neoprávneného odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a povahou zodpovednosti odberateľa plynu za škodu takto spôsobenú (uznesenie sp. zn. 1Cdo/107/2008, rozsudok sp. zn. 4Cdo/102/2010, uznesenie sp. zn. 4Cdo/30/2009, uznesenie sp. zn. 3Cdo/99/2012).

4. V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku. Za splnenia týchto predpokladov nemožno skonštatovať, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie žiadneho z predpokladov zodpovednosti za škodu. Protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu považuje zákon neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Prítom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody. Tieto závery boli vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 22. marca 2018 sp. zn. 3Obdo/51/2017 ako súdu dovolacieho, od ktorých nemá prvoinštančný súd dôvod odkloniť sa a ktoré je tak potrebné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

5. V prejednávanej veci je z vykonaného dokazovania zjavné, že bol urobený zásah do plomby číselníka meradla, na základe čoho možno s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené. Nesporné je i to, že k odberu zemného plynu po poškodení plomby dochádzalo.

6. Podstatným pre vyhodnotenie situácie boli základné skutkové predpoklady: a) v konaní bolo preukázané, že došlo k manipulácii so zabezpečovacím zariadením plynomeru, b) protiprávnym úkonom bol odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, t. j. je nesporné, že po porušení plomby bol plyn odoberaný.

7. Z charakteru spôsobu poskytovania prístupu k tejto komodite (zemnému plynu) v zmysle jeho distribúcie zákon automaticky pri porušení zabezpečenia stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu, ak bol plyn zo siete odoberaný, keďže týmto momentom zaniká možnosť odberateľa odoberať plyn od svojho zmluvného dodávateľa, a to práve z dôvodu, že tento mu plyn môže dodávať a

účtovať výlučne prostredníctvom zariadenia bez poškodeného zabezpečenia (t.j. spĺňajúceho kritériá oprávneného odberu). Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Nejde teda výlučne o hodnotu odobratého plynu, navyše, hodnota takto odobratého plynu nemôže zodpovedať pôvodnej zmluvnej cene s poskytovateľom prístupu k distribučnej sieti, ktorý však v relevantnom období nemohol plyn podľa zmluvy žalovanému dodávať. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku č. 449/2012, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle § 19 zák. č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v súčasnosti už platí zák. č. 157/2018 Z.z.) je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu. Žalobca preukázal, že bol z jeho distribučnej siete odobratý jemu patriaci plyn, a to spôsobom označeným v zákone ako neoprávnený odber plynu. Týmto spôsobom došlo k zmenšeniu jeho majetku a za účelom vyčíslenia vzniknutej škody bolo potrebné použiť metodiku upravenú vo všeobecne záväznom právnom predpise, vyhláške č. 449/2012.

8. Na pojednávanie dňa 05.02.2019 sa žalovaný ani jeho právny zástupca nedostavili a to bez akéhokoľvek ospravedlnenia, súd pojednával v ich neprítomnosti, a preto nemal možnosť oboznámiť ich so zmenou právneho posúdenia veci súdom, čo však nemožno považovať za procesnú vadu, a to práve na ich neospravedlnenú absenciu na pojednávaní. Právny zástupca žalovaného však z pozície advokáta musí byť oboznámený s týmto rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, a teda mohol a mal predpokladať rozhodnutie vo veci.

9. Keďže súd žalobe vyhovel, zároveň žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania s poukazom na § 517 ods. 2 OZ, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis účinný od 01.02.2013 (§ 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z.). Podľa § 3 cit. nariadenia je výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. S úhradou žalovanej a súdom priznanej sumy je žalovaný v omeškaní od 09.12.2014 (faktúra bola splatná 08.12.2014), pričom k tomuto dňu je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky určená vo výške 0,05% p.a., čo potom úrok z omeškania predstavuje výšku 5,05% p.a.

10. Súd počas konania zamietol doplnenie dokazovania o výsluch znalca, ktorý mal potvrdiť charakter poškodenia plomby a ako k poškodeniu mohlo dôjsť. Keďže súd nemal pochybnosti o poškodení plomby, takýto návrh na dokazovanie považoval za nadbytočný a vypočutie znalca za nehospodárne.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania vo výške 100%, pričom o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

12. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu. Žalovaný považoval rozsudok za nesprávny, pretože súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nevyrovnal sa s podstatnými argumentmi žalovaného a porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď nevyvetlil zásadný odklon od doposiaľ zaužívanej praxe súdov, a takisto sa nevysporiadal s nálezom Ústavného súdu ČR ohľadom náhrady škody, z ktorých záverov aktuálne vychádza aj rozhodovacia línia Ústavného súdu SR. Žalovaný v priebehu konania poukázal na viac ako 30 rozhodnutí okresných a krajských súdov, ktoré sa k danej problematike stavali celkom jednoznačne, t.j. žalobca musí preukázať všetky predpoklady potrebné na vyvodenie zodpovednosti. Žalovaný taktiež poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacieho súdu napr. sp. zn. 26Co/291/2014, 21Cob/131/2011, 31Cob/61/2014, 21Cob/43/2014.

13. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného s ustálenou súdnou praxou nijako nevysporiadal. Namiesto toho sa odvolal iba na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 3Obdo/51/2017, v ktorom Najvyšší súd SR celkom nelogicky a bez akéhokoľvek zákonného opodstatnenia stotožňuje protiprávny úkon a vznik škody, kedy oba predpoklady má za dané už v prípade, ak sa odoberá plyn s meradlom, na ktorom je poškodená plomba. Takéto úvahy ale nezodpovedajú ani súdnej praxi, ani zákonu, ani právnej teórii. Nie je predsa možné, aby neoprávnené odoberanie plynu kumulovalo dva predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu, teda že neoprávnený odber plynu s poškodeným meradlom je protiprávnym úkonom a zároveň vznikom škody. Najvyšší súd SR sa tiež odvoláva na predchádzajúce rozhodnutia, ktoré však nesprávne interpretuje, čo viedlo aj k jeho nesprávnym záverom.

14. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4Cdo/30/2009, v ktorom dovolací súd uviedol, že v prípade, ak sú v súdnom konaní skutočne preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t.j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou, nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť. Teda aj v tomto rozhodnutí NS SR v súlade s právnou realitou predpokladá, že škoda na nahradiť iba ak vznikne, pričom musia byť preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t.j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou. Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 3Obdo/51/2017 sa nijako nevysporiadal s predchádzajúcou judikatúrou, túto nesprávne interpretoval a sám sa od nej odklonil, keď stotožňuje viaceré predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu pod jedno skutkové konanie. Z týchto dôvodov nemôže obstať ani záver súdu prvej inštancie, ktorý je iba nekriticky prevzatý z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. K presvedčeniu súdu prvej inštancie, že ide o ustálenú súdnu prax, žalovaný uviedol, že jedno rozhodnutie Najvyššieho súdu SR nemôže zakladať „ustálenú súdnu prax“, o to viac, ako je v rozpore s predošlými rozhodnutiami Najvyššieho súdu a jeho závery sú neudržateľné. Žalovaný poukázal aj na princíp právnej istoty.

15. Súd prvej inštancie uviedol, že na pojednávanie konané dňa 05.02.2019 sa žalovaný ani jeho právny zástupca nedostavili, a to bez akéhokoľvek ospravedlnenia, súd pojednával v ich neprítomnosti, a preto nemal možnosť oboznámiť ich so zmenou právneho posúdenia veci súdom, čo však nemožno považovať za procesnú vadu, a to práve na ich neospravedlnenú absenciu na pojednávaní. Predmetné vyjadrenie konajúceho súdu považuje žalovaný za zarážajúce, nakoľko žalovaný a jeho právny zástupca svoju účasť na pojednávaní riadne a včas ospravedlnili podaním odoslaným súdu dňa 16.10.2018. Pokiaľ mal súd úmysel zmeniť právne posúdenie, mal žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu o tejto skutočnosti upovedomiť, aby sa mohli k (zmeneným) záverom súdu vyjadriť a zaujať stanovisko. Súd prvej inštancie vo veci na prvom pojednávaní totiž zaujal stanovisko, že žaloba je nedôvodná z dôvodu, že nebol preukázaný vznik škody, ako ani jej skutočná výška. Každé porušenie plomby podľa súdu neznamená automaticky, že ku škode musí dôjsť. Súd prvej inštancie tiež na pojednávaní dňa 20.09.2018 uviedol, že podľa vyjadrenia PZ žalobcu v zásade nie je možné nikdy dospieť ku skutočnej škode podľa § 82

ods. 3 zákona o energetike, s čím však súd nemôže súhlasiť min. z dôvodu, že zákon takúto situáciu predpokladá. S poukazom na vyššie uvedené tiež vyvstáva otázka, prečo súd tak náhle zmenil právny názor, keď od prvého pojednávania až do posledného žalobca nepredložil jediný dôkaz o vzniku škody a o jej výške (ktoré súdu absentovali), a prečo dospel k záveru, že porušenie plomby v danom prípade založilo vznik škody, keď súd prvej inštancie prv uviedol, že automaticky ku škode nedochádza. Pokiaľ tak súd prvej inštancie učinil len v dôsledku rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci 3Obdo/51/2017, takýto postup súdu je absolútne neprijateľný, a hoci sú rozhodnutia Najvyššieho súdu de facto záväzné, neprihliadať na skutkový stav v danej veci, všetky argumenty strán sporu, doterajšiu súdnu prax a rozhodnúť len s odkazom na jedno rozhodnutie, považuje žalovaný za zľahčujúce a neprijateľné v právnom štáte. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na názor Najvyššieho súdu SR vyslovený vo veci sp. zn. 7Cdo/141/2012 týkajúci sa predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/828/2015 zo dňa 27.10.2016 zaoberajúcim sa odňatím možnosti konať pred súdom.

16. Žalovaný nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že nespochybnil poškodenie plomby. V tejto súvislosti poukázal na pojednávanie konané dňa 20.09.2018 a na svoje záverečné vyjadrenie, v ktorom spochybnil poškodenie plomby v čase jeho demontáže. Súd prvej inštancie teda dospel k nesprávnym zisteniam a z dôvodu, že žalovaný údajne nespochybnil poškodenie plomby sa už nezaoberal ďalšou argumentáciou žalovaného, hoci túto možno považovať za podstatnú a bolo potrebné na ňu dať osobitný argument, pretože sa týkalo samotnej podstaty nároku. Žalovaný vo svojom záverečnom vyjadrení tiež poukázal na to, že kým znalec a ním vyhotovené fotografie vykazujú zrejme poškodenie plomby už pri optickom skúmaní, fotografie predložené žalobcom spolu s vyjadrením zo dňa 07.11.2016 takéto jednoznačne poškodenie neobsahujú. Nemôže zostať tiež bez povšimnutia skutočnosť, že znalec zistil poškodenie plomby, ktoré prechádza jej celou hrúbkou, teda pracovníci žalobcu nemohli vidieť takéto poškodenie (vnútorné), ibaže by sami manipulovali s plombou. Z vyššie uvedeného sú tak dôvodné pochybnosti o tom, či bol vôbec plyn odoberaný s poškodeným meradlom, čo vylučuje zodpovednosť za škodu a spochybňuje nárok žalobcu ako taký. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/263/2017.

17. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil ani s názorom súdu prvej inštancie, že je jednoznačné, že zákon automaticky pri porušení zabezpečenia stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu. Žalovaný poukázal na § 82 ods. 2 a 3 zákona o energetike a uviedol, že zákon predpokladá, že škoda sa nahrádza iba v prípade, ak skutočne vznikla. Jej výška sa nahrádza vo výške podľa objektívnych a spoľahlivých podkladov, a ak to nie je možné, použije sa na výpočet škody vykonávací právny predpis. Zákon teda v žiadnom prípade automaticky nespája pri porušení zabezpečenia plomby meradla konštrukciu vzniku škody, pretože tento záver sa priecí právnej úprave a zároveň celkom odníma akékoľvek práva odberateľa. Ak by mal prisvedčiť správnosti tohto záveru (aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci 3Obdo/51/2017 podľa ktorého samotným odberom zemného plynu poškodeným meradlom odberateľ zodpovedá za škodu), jednoducho by to znamenalo, že akákoľvek snaha odberateľa brániť sa uplatňovať svoje práva by bola celkom márna, pretože postačí poškodenie plomby a odoberanie plynu a jeho zodpovednosť je vždy za každých okolností daná.

18. Žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 688/2015, pričom tento spomenul na pojednávaní a hlbšiu analýzu poskytol v jeho záverečnom vyjadrení. Podľa žalovaného Ústavný súd ČR zovšeobecnil jeho závery, ktoré sú plne použiteľné aj na tento spor, o čom svedčí aj judikát Ústavného súdu SR zo dňa 14.02.2018, sp. zn. IV.ÚS 137/2018. V tejto súvislosti žalovaný tiež poukázal na jeho bežnú mesačnú spotrebu zemného plynu a spotrebu, z ktorej žalobca vychádzal pri výpočte ním tvrdenej škody. Žalovaný v bežnom mesiaci spotrebuje asi 110 m³ zemného plynu, pričom žalobca pri výpočte škody vychádzal z domnienky, že žalovaný odobral za sporné obdobie (8 mesiacov) až 5.627,81 m³, čo v prepočte na jeden mesiac predstavuje 703,47 m³. Ide teda o predpoklad, ktorý je takmer 7-násobkom bežnej spotreby plynu v domácnosti žalovaného. Za obdobie od 19.01.2015 do 18.01.2016 mal žalovaný priemernú mesačnú spotrebu zemného plynu vo výške približne 120 m³ (1.456 m³ : 12 mesiacov). Aj v tomto prípade by však išlo o takmer 6-násobné prevýšenie oproti bežnej priemernej mesačnej spotrebe zemného plynu žalovaným.

19. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 14/07, sp. zn. III. ÚS 192/06 a Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 403/03, z ktorých vyplýva, že súd je povinný prihliadať a vyporiadať sa so skoršou judikatúrou vyšších súdov, o to viac, keď na takúto súdnu prax poukáže strana sporu. Súd prvej inštancie sa vôbec nevyporiadal s nálezom Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS

688/2015, dokonca ho ani len neuviedol v odôvodnení rozhodnutia. Takýto postup súdu podľa názoru žalovaného porušuje jeho právo na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj požiadavku na presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia, najmä ak sa odchyli alebo nevysporiada s predchádzajúcou súdnou praxou. Žalovaný považoval formálne použitie vyhlášky na výpočet výšky žalobcom tvrdenej škody (hoci doposiaľ nie je preukázaná ani len existencia škody) za prehnaný formalizmus, ktorý výrazne vybočuje z medzí elementárnej spravodlivosti v právnych vzťahoch a v právnom štáte tak nemá svoje miesto.

20. Žalovaný ďalej uviedol, že k predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu patrí aj samotný vznik škody, teda preukázanie zníženia majetku poškodeného (žalobcu). V danej veci však žalobca nepredložil jediný dôkaz o úbytku jeho majetku, ale tento odvodzoval iba od rôznych fikcií a právnych konštrukcií, ktoré nezodpovedajú realite. O tom, či došlo k úbytku majetkových hodnôt na strane žalobcu nemá vedomosť ani sám žalobca, pretože na pojednávaní sa sám vyjadril, že nevie preukázať tieto okolnosti. Skutočnosť, že ide o fiktívnu škodu, podporuje aj fakt, že podľa vyjadrenie žalobcu mal v inkriminovanom období žalovaný odoberať plyn priamo od žalobcu, a nie od jeho dodávateľa. Z toho potom vyplýva, že do dňa 18.01.2014 odoberal žalovaný plyn od dodávateľa ČEZ Slovensko, s.r.o., odo dňa 19.01.2014 do 11.08.2014 (t.j. počas tvrdeného neoprávneného odberu) od žalobcu, a následne odo dňa 12.08.2014 opäť od svojho dodávateľa. Takáto argumentácia a závery sú nelogické, nekonzistentné a nesprávne, pretože žalobca vychádzal z akejsi fiktívnej škody, ktorá mu vznikla. Hoci je problematika zemného plynu skutkovo a technicky náročná, najmä je náročne preukázať úbytok na majetku konkrétneho subjektu a vyčíslieť výšku škody, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu odberateľa zemného plynu a nezbavuje žalobcu vynaložiť všetko úsilie k tomu, aby tieto okolnosti preukázal. V danej veci ale žalobca zvolil priamo postup cez vyčíslenie škody na základe vykonávacieho predpisu (keďže mu je na prospech) bez toho, aby sa čo i len pokúsil zistiť, aká mohla byť spôsobená škoda (samozrejme za splnenia všetkých predpokladov na vznik zodpovednosti za škodu, čo v danom prípade nie je). Žalovaný poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 10Co/263/2017. Podľa žalovaného žalobca nepredložil žiadny dôkaz o existencii škody, vzniku škody a skutočnosti, že plomba bola poškodená už v čase demontovania meradla, a napriek tomu súd prvej inštancie mal nárok za preukázaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie s odvolávaním sa na údajnú „ustálenú súdnu prax“ nemôže obstať, pretože takáto vo veci neexistuje. Je známe len jedno rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktoré popiera význam a zmysel nielen predošlej právnej praxe, ale aj samotnej právnej úpravy, kedy stotožňuje viaceré predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu a meranie s poškodeným meradlom považuje nielen za protiprávny úkon, ale zároveň aj za vznik škody. Súd prvej inštancie zároveň porušil práva žalovaného na spravodlivé konanie, kedy napriek riadne a včas doručenému ospravedlneniu, súd toto prehliadol, na pojednávaní zmenil právny názor, žalovanému nedal možnosť k nemu sa vyjadriť, pričom jeho právny názor bol diametrálne odlišný od právneho názoru vysloveného na prvom pojednávaní konanom dňa 20.09.2018. V neposlednom rade sa súd prvej inštancie nevysporiadal so súdnou praxou, na ktorú žalovaný odkázal vo svojich podaniach a s nálezmi Ústavných súdov, ktoré posudzovali limity výšky náhrady škody v intenciách spravodlivej rovnováhy medzi ohrozeným a porušeným právom. Na základe uvedeného navrhol žalovaný, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

21. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že z vykonaného dokazovania počas celého konania, je objektívne zrejماً skutočnosť, že na odbernom mieste žalovaného v období od 19.01.2014 do 11.08.2014 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Takýto odber zemného plynu je podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike považovaný za neoprávnený odber. Skutočnosť, že na danom odbernom mieste dochádzalo k odberu plynu potvrdil, resp. nerozporoval ani žalovaný.

22. V súvislosti so skutkovým stavom však žalovaný namietol, že plynové meradlo ku ktorého demontáži došlo, nemalo mať poškodenú plombu. Žalovaný nie je oprávnenou osobou, aby mohol konštatovať, či meradlo malo alebo nemalo poškodenú plombu. Na takéto konštatovanie nemá žalovaný potrebnú kvalifikáciu. Ani samotní zamestnanci žalobcu toto poškodenie nekonštatovali. Vyslovili len podozrenie, že plomba meradla mohla byť poškodená, a preto bolo toto meradlo zaslané znalcovi na expertízu. Poškodenie plomby meradla bolo riadne konštatované znaleckým posudkom Ing. Petra Leška, pričom sám žalovaný po oboznámení sa s týmto posudkom, poškodenie plomby meradla rozporovať prestal, akurát tvrdil, že v čase jeho demontáže nemalo poškodenú plombu, avšak túto vedomosť žalovaný objektívne nemohol mať, keďže nie je oprávnenou osobou konštatovať poškodenie plomby meradla.

23. Sporným následne zostalo právne posúdenie a tiež či škoda vznikla alebo nevznikla. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že žalovaný počas konania de facto nenamietal spôsob výpočtu, ale namietal len to, že vznik akejkoľvek škody nebol preukázaný. Ďalej sa žalovaný počas pojednávania snažil skutkový stav veci subsumovať pod § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, kedy bolo potrebné preukazovať neoprávnený zásah odberateľa, t.j. žalovaného do meradla. S týmto postojom žalovaného sa však žalobca nestotožňuje, nakoľko sám žalobca netvrdí, že by došlo k neoprávnenému zásahu priamo do meradla. Žalobca prezentuje len doposiaľ riadne preukázané skutočnosti a síce, že došlo k poškodeniu plomby meradla (zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii), v dôsledku čoho nie je možné údaje z plynového meradla považovať za relevantné. O uvedenom svedčia aj relevantné súdne rozhodnutia justičných autorít, ktoré súdu predložil počas konania (KS TT 24Co/167/2017, KS TT 24Co/140/2017, NSSR 3Obdo/51/2017, NSSR 5Obdo/32/2018). Skutkový stav tejto veci teda nie je subsumovateľný pod § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike. Súčasne nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že žalobca, resp. konajúci súd prvej inštancie vychádzali len z jedného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, keďže je zrejmé, že týchto rozhodnutí je viac. Žalovaný neustále spochybňuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/51/2017, pričom evidentne opomenul nové rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018, ktoré bolo súdu prvej inštancie predložené na pojednávaní 04.02.2019, ktorého sa PZ žalovaného nezúčastnil. Sám konajúci súd v napadnutom rozsudku v prevažnej miere vychádzal z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018.

24. Žalovaný počas konania tiež predložil zmluvu o dodávke plynu s odberateľom ČEZ Slovensko, s.r.o. a tiež zálohové platby na základe tejto zmluvy, pričom však počas konania vyšla najavo skutočnosť, že tieto zálohové platby boli žalovanému vrátené, a teda existuje preukázaný stav, že žalovaný odoberal plyn v rozhodnom období neoprávneného odberu de facto, ale aj de iure zadarmo. Okrem uvedeného žalovaný neustále počas konania rozporoval samotnú výšku škody, resp. tvrdil skutočnosť, že žiadna škoda žalobcovi nevznikla. V tejto súvislosti žalobca poukázal na pravidlá, ktoré po roku 2006 regulujú liberalizovaný trh s plynom s titulu rozhodnutia Európskej Komisie. Zákon umožňuje uplatniť si škodu i dodávateľom zemného plynu, v danom prípade teda ten, s kým má odberateľ, t.j. žalovaný uzavretú zmluvu a to v prípade, ak sa jedná o odber plynu definovaný len v dvoch skutkových podstatách neoprávnených odberov, a to ak ide o odber plynu, pri ktorom odberateľ nedodržiava dodávateľom určené obmedzenia (§ 82 ods. 1 písm. f) zákona o energetike) a druhou skutkovou podstatou je odber podľa § 82 ods. 1 písm. g), teda ak odberateľ nedodržiava zmluvne dohodnuté platobné podmienky. V ostatných prípadoch špecifikovaných v § 82 ods. 1 vzniká škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete. Plyn, ktorý odberateľ odoberie spôsobom špecifikovaným § 82 ods. 1 s výnimkou vyššie uvedených ustanovení písm. f) a g) totiž nepatrí dodávateľovi zemného plynu konkrétneho odberateľa. S poukazom na uvedené je teda podľa žalobcu v zmysle pravidiel regulujúcich trh s plynom zrejmé, že žalovaný neodoberal plyn dodávateľa, ale práve svojím konaním, resp. nekonaním spôsobil škodu práve distribútorovi - žalobcovi v jeho sfére plynového majetku. Na preukázanie, že v distribučnej sieti má svoj plyn žalobca, počas konania predložil zmluvu na dodávku plynu so spol. VEMEX ENERGO, s.r.o. Plyn, ktorý odoberal žalovaný v rozhodnom období priamo z distribučnej siete, je určený na pokrytie prípadných strát pri haváriách, alebo na pokrytie neoprávnených odberov zemného plynu (ako je tomu v tomto prípade).

25. Žalobca nemohol postupovať podľa § 82 ods. 4 zákona o energetike, nakoľko výpočet škody podľa typového diagramu sa týka len verejne prístupného miesta. Plynomer žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste. Plynomer sa nachádza v plechovej skrini za plotom na pozemku žalovaného, a tým je pre tretie osoby nedostupný. Nakoľko skutočne vzniknutú škodu nebolo možné vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, žalobca použil výpočet škody podľa všeobecne záväzného nariadenia, a to vyhlášky. V reakcii na súdom položenú otázku žalobcovi, ktorá sa týkala skutočnosti, kedy je možné škodu vyčísliť na základe objektívnych kritérií a kedy nie, žalobca uviedol, že zákon o energetike v § 82 zakladá určitý „viac skutkový inštitút neoprávneného odberu plynu“, ktorý pozostáva z viacerých skutkových podstát neoprávneného odberu. Žalobca odcitoval § 81 ods. 1 zákona o energetike definujúce neoprávnený odber plynu a uviedol, že skutočnosť, či je možné škodu vzniknutú neoprávneným odberom vyčísliť na základe objektívnych kritérií alebo postupovať podľa vyhlášky, je možné posudzovať na základe konkrétnej skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu. Pri skutkovej podstate neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d) citovaného zákona však nie je možné určiť skutočnú škodu, a to aj s ohľadom na objektívne parametre stavu veci a teda v tomto prípade je na mieste uplatniť tú časť legislatívneho znenia, ktoré odkazuje na použitie vyhlášky.

26. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 688/2015 je potrebné si uvedomiť, že rozhodnutie, ktoré predložil žalovaný, je rozhodnutím súdnej autority iného štátu, a teda nevyvoláva na

území Slovenskej republiky žiadne účinky a nie je pre žiadny súd Slovenskej republiky smerodajné. Rozhodnutie bolo vydané v súvislosti s právnymi predpismi cudzej krajiny, ktoré dokonca regulujú iné odvetvie energetiky, a to trh s elektrickou energiou, ktorý vykazuje výrazné rozdiely oproti trhu s plynom. Žalovaný argumentuje zahraničným rozhodnutím, ktoré sa týka českého trhu s elektrickou energiou, v konaní ktoré sa týka trhu so zemným plynom na trhu v Slovenskej republike. Žalobca vo vyjadrení poukázal na niektoré výrazné rozdiely na trhu s elektrickou energiou v Českej republike v porovnaní s tunajším trhom s plynom.

27. Žalovaný argumentoval tým, že žalobca nepreukázal vznik škody, pričom ani raz počas konania nezaujal stanovisko k tej okolnosti, že žalovaný za plyn odobratý v rozhodnom období nezaplatil, a tým ukrátil žalobcu na jeho majetku bez protiplnenia. V tejto súvislosti žalovaný nedokázal prijať reálnu skutočnosť, že škoda v podobe odobratia plynu žalobcu vznikla práve v dôsledku toho, že zmluvný dodávateľ plynu nemohol žalovanému fakturovať spotrebu plynu v rozhodnom období neoprávneného odberu v dôsledku poškodenej plomby meradla, a teda bol odobratý plyn, za ktorý zaplatené nebolo a práve tento plyn je plynom žalobcu, nakoľko bol odoberaný priamo z distribučnej siete, keďže nebol fakturovaný zo strany zmluvného dodávateľa. Žalobca považuje svoj nárok voči žalovanému za plne legitímny a preukázaný. Žalobca v konaní preukázal poškodenie plomby (zabezpečenie) plynového meradla. Preukázal, že žalovaný plyn v rozhodnom období odoberal zadarmo, nakoľko dodávateľ plynu mu preukázateľne zálohové platby za plyn vrátil. Preukázal skutočnosť, s ktorými zákon spája nárok na náhradu škody a tiež spôsob výpočtu tohto nároku. Žalovaný konal objektívne protiprávne, keď odoberal plyn cez plynové meradlo s poškodenou plombou, pričom v dôsledku tohto nedošlo k fakturácii a ani ku konečnému zaplateniu za plyn, a teda došlo k majetkovej ujme (škode). Trojprvková konštrukcia predpokladov vzniku škody bola teda naplnená, pričom je potrebné súčasne vnímať pomer zásady špeciality v rámci zodpovednosti za škodu podľa zákona o energetike vo vzťahu k zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka. Procesná obrana žalovaného bola počas celého konania účelová so snahou vyhnúť sa zodpovednosti za mimozmluvný záväzok zo zodpovednosti za škodu. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a súčasne žalovaného zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania.

28. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

29. V prejednávanej veci bolo predmetom sporu zaplatenie sumy 1.672,56 eura žalovaným. Žalobca nárok na zaplatenie dlžnej sumy odôvodnil tým, že na odbernom mieste Argentínska 1391, Šoporňa v období od 19.01.2014 do 11.08.2014 dochádzalo žalovaným k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Takýto odber zemného plynu je (podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike) považovaný za neoprávnený odber. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) bolo potvrdené znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu zákon o energetike ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 1.672,56 eura, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou č. 449/2012.

30. Podľa § 76 ods. 11 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný.

31. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) cit. zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

32. Podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

33. Podľa § 82 ods. 3 zákona o energetike, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom podľa § 95 ods. 1 písm. l).

34. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 449/2012, škoda spôsobená neoprávneným odberom plynu sa v prípade, ak nie je možné použiť na určenie množstva neoprávnene odobratého plynu údaje určeného meradla, vypočíta ako súčin množstva neoprávnene odobratého plynu určeného podľa odsekov 3 až 11 a jedenapolnásobku referenčnej ceny plynu platnej v mesiaci zistenia neoprávneného odberu plynu, zverejnenej na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej siete, v prípade neoprávneného odberu plynu, ku ktorému dochádzalo v objekte, ktorý je určený na trvalé bývanie.

35. Podľa § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012, ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.

36. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky č. 449/2012, k škode spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa pripočítajú nevyhnutné náklady prevádzkovateľa siete spojené so zisťovaním a s odstraňovaním neoprávneného odberu plynu.

37. Podľa § 15 ods. 6 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii, platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka.

38. Ustanovenie § 82 zákona o energetike konkretizuje niekoľko skutkových podstát, ktoré označuje za neoprávnený odber plynu, pričom z hľadiska posúdenia druhu zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú dodávateľovi plynu neoprávneným odberom podľa § 82 zákona treba dôsledne rozlišovať, od ktorej skutkovej podstaty (z viacerých možných) neoprávneného odberu dodávateľ plynu, resp. prevádzkovateľ distribučnej siete odvíja porušenie povinnosti, keďže prichádza do úvahy tak subjektívna zodpovednosť odberateľa plynu, ako je to napr. v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike (neoprávnený zásah „odberateľa“ do meradla), ako aj objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie, ako je to napr. v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike (odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii).

39. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike obsahuje definíciu neoprávneného odberu a ods. 2 citovaného ustanovenia právne dôsledky v súvislosti s neoprávneným odberom, t.j. povinnosť takéhoto odberateľa uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka plynu škodu, ak vznikla.

40. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou okresných a krajských súdov, pričom sa odvolal hlavne na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/51/2017, od ktorého sa nemal dôvod odkloniť a ktoré považoval za ustálenú prax dovolacieho súdu. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods. 2 základných princíпов. Ustálená rozhodovacia prax má byť vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, pričom v systéme všeobecného súdnictva je touto autoritou Najvyšší súd SR, ale nepochybne sú nimi aj Ústavný súd SR, Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu a ak pôjde o aplikáciu únijného práva, tak Súdny dvor EÚ.

41. Najvyšší súd SR sa opakovane vo svojich rozhodnutiach zaoberal neoprávneným odberom plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, za ktorý je potrebné v zmysle citovaného ustanovenia považovať odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Obdo 51/2017 zo dňa 22.03.2018 zosumarizoval ustálenú rozhodovaciu prax v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Najvyšší súd SR jasne konštatoval, že v prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t.j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku. Za splnenia týchto predpokladov nemožno skonštatovať, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie žiadneho z predpokladov zodpovednosti. Uvedené znamená, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (v § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Prítom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že uvedené právne závery aplikoval Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo 32/2018 zo dňa 29.11.2018, pričom tieto závery zároveň označil za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

42. Žalobca si v konaní uplatnil nárok podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri uplatnení predmetného nároku vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017, ktoré je sumarizáciou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a na ktorej sa odvoláva aj rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo 32/2018.

43. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie na prvom pojednávaní vyslovil právny názor týkajúci sa preukázania vzniku škody a jej skutočnej výšky, pričom následne svoj právny názor zmenil. So zmenou právneho posúdenia ho však neoboznámil. Odvolací súd konštatuje, že súd nie je striktné viazaný predbežným právnym posúdením veci. Podľa odbornej literatúry „z podstaty výkonu spravodlivosti prostredníctvom súdnej moci vyplýva, že súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodný myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré v konkrétnej veci interpretuje a aplikuje. Priamo obmedzený teda nemôže byť ani vlastným predbežným právnym posúdením veci. Ak sa však od neho chce zásadným spôsobom odkloniť, čo má bezprostredný vplyv aj na konečné súdne rozhodnutie, je v záujme právnej istoty nevyhnutné, aby sa v odôvodnení rozhodnutia s týmto odklonom náležite vysporiadal.“ (ŠTEVČEK M., FICOVÁ S., BARICOVÁ J., MESIARKINOVÁ S., BAJÁNKOVÁ J., TOMAŠOVIČ M. a kol.. Civilný sporový poriadok, komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 672). Zmena právneho posúdenia veci bola súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku riadne odôvodnená.

44. V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle zemného plynu č. 3513056 namontovaného na odbernom mieste, na ktorom je na odber plynu prihlásený žalovaný. Žalobca do spisu založil znalecký posudok č. 681/PL-2014 znalca Ing. Petra Leška, ktorým preukázal porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej

manipulácii (poškodenie plomby) na predmetnom meradle. V znaleckom posudku znalec konštatoval, že plomba osadená v kryte číselníka bola mechanicky poškodená. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že nespochybnil poškodenie plomby. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný tak na pojednávaní konanom dňa 20.09.2018, ako aj v záverečnom vyjadrení zo dňa 16.10.2018 namietal poškodenie plomby v čase kontroly a demontáže meradla - plynomeru. Tzn. žalovaný sponchybnil okamih vzniku poškodenia, keď namietal, že by k poškodeniu plomby došlo na odbernom mieste. Žalovaný svoju námietku opieral o optické porovnanie fotografií, ktoré sú súčasťou znaleckého posudku č. 681/PL-2014 a ktoré zobrazujú poškodenie plomby s fotografiami predloženými žalobcom ako príloha k jeho vyjadreniu zo dňa 07.11.2016, z ktorých podľa názoru žalovaného poškodenie plomby nie je vôbec zrejmé. Hoci je potrebné prisvedčiť žalovanému, že súd prvej inštancie v rozsudku nesprávne konštatoval nespochybnenie poškodenia plomby zo strany žalovaného, uvedená chyba súdu prvej inštancie však nemá za následok nesprávnosť jeho rozhodnutia. Odvolací súd poukazuje na zápis o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 21.08.2018 (č.l. 118 spisu), pri ktorej došlo k výmene meradla z dôvodu úradného overenia. Žalovaný bol pri výmene meradla prítomný, čo potvrdil aj svojim podpisom na zápise. Osobnú prítomnosť pri výmene meradla žalovaný potvrdil aj na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 16.05.2017. Zo zápisu o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 21.08.2018 pritom nevyplýva, že by žalovaný akokoľvek sponchybnil poškodenie plomby v čase demontáže. Žalovaný v konaní tvrdené poškodenie plomby až po demontáži meradla okrem vlastného optického skúmania fotografií nepreukázal žiadnymi dôkazmi. V tejto súvislosti nenavrhol vykonať ani žiadne dokazovanie. Vlastné optické skúmanie fotografií žalovaným nie je spôsobilé vyvrátiť závery znaleckého posudku č. 681/PL-2014 znalca Ing. Petra Leška, ktorým žalobca preukazoval porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie plomby) na predmetnom meradle.

45. Žalovaný taktiež namietal, že žalobca v konaní nepreukázal vznik škody. Ako už bolo vyššie uvedené, zákon o energetike za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plomba), ide o neoprávnený odber zemného plynu, na základe čoho vzniká odberateľovi v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku. V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d) zák. č. 142/2000 Z.z.). Údaje získané z takéhoto meradla dodávateľ plynu nemôže použiť ako podklad fakturácie, v dôsledku čoho nemôže v podstate vôbec vyúčtovať dodávku plynu (nie je totiž zrejmé, či vôbec plyn dodal a v akom rozsahu). Pokiaľ však bol na takomto odbernom mieste plyn skutočne odoberaný, potom je zrejmé, že niekomu tento plyn „chýba“. Pre určenie toho, komu chýba, kto teda má nárok na jeho náhradu, sú rozhodujúce pravidlá organizácie trhu s plynom.

46. Plyn sa od dodávateľov prepravuje k odberateľom spravidla distribučnou sieťou (porovnaj § 2 písm. c) piaty bod zákona o energetike). Distribúcia plynu z technického hľadiska prebieha v zásade samospádom, keď zodpovednosťou prevádzkovateľa distribučnej siete je zabezpečovať v sieti v zásade dostatočný tlak na to, aby plyn v tejto sieti „tiekol“. Veľmi zjednodušene možno povedať, že jeho úlohou je zabezpečiť, aby bolo do tejto siete na jednom „konci“ vháňané dostatočné množstvo plynu na to, aby v tejto sieti bol dostatočný tlak na to, aby odberateľovi, ktorý otvorí kohútik alebo zapne plynový spotrebič, plyn na určenom mieste sám (vlastným tlakom) vychádzal. Distribučná sieť je na území Slovenskej republiky v zásade len jedna s určenými vstupnými bodmi a výstupnými bodmi (§ 50 ods. 2 a 3 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie trhu s plynom), na ktorú sú však napojení rôzni dodávatelia plynu a odberatelia plynu. Je technicky v podstate nemožné viesť samostatnú sieť od každého dodávateľa ku každému odberateľovi, v dôsledku čoho sa plyn všetkých dodávateľov distribuuje k odberateľom jednou sieťou. Dodávatelia do nej plyn dodávajú, odberatelia z nej plyn odoberajú. Úlohou prevádzkovateľa distribučnej siete je potom jednak zabezpečovať zásadný súlad medzi množstvom dodávaného a množstvom odoberaného plynu a v rámci toho vyúčtovať a „párovať“ množstvá plynu odobraté jednotlivými odberateľmi s jednotlivými dodávateľmi. Na tento účel vyhláška č. 24/2013 Z. z. ustanovuje v § 53 a 54, ako aj § 58 a nasl. podrobný postup, akým sa táto rovnováha zabezpečuje. Už z logiky veci však nie je možné nikdy presne predpokladať, koľko plynu odberatelia

zo siete odoberú. V dôsledku toho môže dočasne nastať nesúlad medzi množstvom odobraného a dodaného plynu, čím vzniká tzv. odchýlka. Jej vyvažovanie je podľa § 2 písm. c) pätnásteho bodu zákona o energetike a § 67 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. Ustanovenie § 67 ods. 1 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. potom rozlišuje medzi technickým vyvažovaním (teda technické opatrenia na zabezpečenie prevádzky siete, napr. aj dodanie vlastného plynu prevádzkovateľa distribučnej siete do siete na účel udržania rovnováhy v sieti) a obchodným vyvažovaním, ktorým je vyúčtovanie vznikajúcich rozdielov. Prevádzkovateľ distribučnej siete na základe odčítania spotreby plynu jednotlivými odberateľmi, ktorí majú uzavretú zmluvu o dodávke s tým istým dodávateľom, zisťuje, či množstvo odobraného plynu zodpovedá množstvu plynu dodaného do siete týmto dodávateľom. Ak medzi týmito množstvami vznikne nesúlad, je zrejmé, že odberatelia odobrali plyn niekoho iného. Z uvedeného je zrejmé, akým spôsobom vzniká pri neoprávnenom odbere škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete. V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou sú údaje z takéhoto meradla nepoužiteľné, takže prevádzkovateľ distribučnej siete nemôže zistiť množstvo plynu, ktoré by mal „spárovať“ s príslušným odberateľom, ktorý má pre toto odberné miesto zmluvu. Ak však na takomto odbernom mieste bol odoberaný plyn, vznikala tým v sieti nerovnováha, pretože množstvo odobraného plynu nemá ekvivalent v množstve dodaného plynu. Túto nerovnováhu musel vyrovnať prevádzkovateľ distribučnej siete dodaním vlastného plynu, resp. znášaním nákladov na tento plyn, ktorý nemôže priradiť a vyúčtovať konkrétnemu dodávateľovi.

47. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalovaný v rozhodnom období plyn odoberal. Žalovaný však argumentoval tým, že tento odoberal od dodávateľa, nie od žalobcu. S uvedenou námietkou žalovaného nie je možné súhlasiť. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, dodávateľ plynu vyfakturoval žalovanému za rozhodné obdobie spotrebu plynu 0 m³. Tzn. plyn, ktorý žalovaný odoberal, bol plynom, ktorý do siete s poukazom na vyššie uvedený opis distribúcie plynu dodal prevádzkovateľ distribučnej siete, t.j. žalobca, a to za účelom riadneho fungovania tejto siete. I keď žalovaný preukázal, že v rozhodnom období uhrádzal dodávateľovi plynu zálohové platby za plyn, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že tieto boli žalovanému zo strany dodávateľa plynu vrátené v podobe preplatku, nakoľko jeho spotreba plynu v rozhodnom období bola vyčíslená ako nulová. Žalovaný teda za odobraný plyn v rozhodnom období nič nezaplatil.

48. Žalovaný v odvolaní namietal tiež spôsob výpočtu výšky škody. Použitie vyhlášky č. 449/2012 považoval za prehnaný formalizmus, pričom poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 668/15, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018 a na svoju bežnú spotrebu plynu (od 19.01.2015 do 18.01.2016). Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 668/15 zo dňa 11.08.2015 sa týkal uplatnenia fiktívnej škody pri neoprávnenom odbere elektrickej energie. V náleze Ústavný súd ČR konštatoval, že pokiaľ škodca preukáže, že výška škody za neoprávnené odobranú elektrinu stanovená podľa vykonávacieho predpisu je mnohonásobne vyššia ako jeho platby za elektrinu v porovnateľných obdobiach pred neoprávneným odberom, nie je možné takto vypočítanú výšku škody bez ďalšieho akceptovať. Bremono tvrdenia i dôkazné bremono, že výška náhrady škody vypočítaná podľa vykonávacieho predpisu k energetickému zákonu je neprimeraným zásahom do práv škodca, leží na škodcovi. Splnenie dôkazného bremena môže docieľiť napríklad tým, že preukáže, že výška škody podľa vyhlášky je mnohonásobne vyššia ako platby za elektrinu v predchádzajúcich zrovnateľných obdobiach.

49. Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 137/2018 zo dňa 14.02.2018 jasne uviedol, že uplatnenie občianskoprávneho inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada škody plní kompenzačnú, nie sankčnú funkciu. Výška škody nemôže byť sankciou za neoprávnený odber. Pokiaľ je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať § 59 ods. 3 zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení účinnom do 31.08.2009 (obsahovo zodpovedá § 82 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike - pozn. odvolacieho súdu), ktorého aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov.

50. Aplikácia vyhlášky č. 449/2012 prichádza teda do úvahy iba v prípade pokiaľ nie je v konaní možné na základe dôkaznej situácie skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu. Ak žalobca tvrdí, že v prípade neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike nie je možné vyčísliť skutočnú škodu a pri vyčíslení škody je možné postupovať len podľa vyhlášky, potom je dôkazné bremono na žalovanom, aby preukázal, že skutočnú škodu je možné preukázať a ako sa má preukázať. Žalovaný

síce v konaní poukazoval na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 668/15 zo dňa 11.08.2015 a v tej súvislosti aj na svoju bežnú spotrebu plynu, avšak poukázal a preukázal iba spotrebu plynu za obdobie nasledujúce po neoprávnenom odbere od 21.08.2014 do 18.01.2015 (č.l. 207 spisu a faktúra založená v prílohovej obálke na č.l. 208 spisu). Táto spotreba však podľa názoru odvolacieho súdu nie je relevantná na to, aby súd prvej inštancie nepristúpil k aplikácii vyhlášky č. 449/2012, t.j. použil vlastnú spravodlivú úvahu pri stanovení výšky škody. Spotreba plynu nasledujúca po neoprávnenom odbere môže byť totiž úmyselne regulovaná tak, aby vykazovala nižšie hodnoty ako v predchádzajúcom období (napr. neoprávnený odberateľ zníži počet zariadení fungujúcich na zemný plyn). Pokiaľ ide o predchádzajúcu spotrebu zemného plynu (na ktorú však žalovaný v konaní vôbec nepoukázal), odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie. V zmysle predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 § 59 zák. o energetike č. 656/2004 Z.z. (obsahovo zodpovedá § 82 ods. 3 zákona o energetike - pozn. odvolacieho súdu) predpokladá, t.j. podkladom na základe ktorého by bolo možné presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t.j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Nakoľko žalovaný v konaní nepreukázal výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné výšku škody určiť na základe vyhlášky č. 449/2012.

51. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

52. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP voči v odvolaní neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).